

Предложения за промени в данъчното и осигурително законодателство

С оглед улесняване администрирането данъка върху добавената стойност и намаляване на общата данъчно-осигурителна тежест при използването и отделянето на стоки за лични нужди на данъчно задълженото лице (ДЗЛ), правим следните предложения:

По ДДС законодателството:

I. Въвеждане на възможност ДЗЛ да избира между две опции (алтернативи) при определянето на данъчната основа на доставка на стока по чл.6, ал.3, т.1 от ЗДДС и доставка на услуга по чл. 9, ал. 3, т. 1 от ЗДДС, както следва:

1. Прилагане на законодателно определена (фиксирана) пропорция по отношение на данъчния кредит (ДК) при едновременно използване на актива за нуждите на независимата икономическа дейност и за лични нужди

При този избор ДЗЛ упражнява незабавно право на приспадане на ДК за актива и за всички други стоки и услуги, свързани с неговото използване и поддръжка, като прилага фиксирана в закона пропорция определяща размера на полагащия се ДК. При тази опция ДЗЛ няма задължение да проследява, документира и доказва използването на актива, освен принципното положение, че е свързан с независимата му икономическа дейност.

2. Документиране на непрекъснатата база на степента на използване на активите

При избор на тази опция ДЗЛ упражнява незабавно право на приспадане на пълен или частичен данъчен кредит (ДК) за актива и всички други стоки и услуги, свързани с неговото използване и поддръжка по общия ред на ЗДДС.

Еднократно, през месец декември (в СД за месец декември) на всяка календарна година, на база на реално документираното и отчетено съотношение между ползването за нуждите на независимата икономическа дейност и личното ползване за тази година, да се начислява дължимия ДДС върху сумата на направените преки разходи, свързани с личното ползване, за които е ползван ДК. ДЗЛ ще има задължение да създаде и осигури подходяща счетоводна отчетност и аналитичност, която да позволява определянето и натрупването на преките разходи през годината, с цел начисляване на дължимия ДДС през месец декември на всяка календарна година.

- II. Въвеждане на стойностен праг на същественост в размер на 50 000 (петдесет хиляди) лева за използваните стоки, които са или биха били дълготрайни активи по смисъла на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Предложеният праг постига оптимален фискален ефект, без да създава значителна административна тежест за бизнеса и органите на НАП. Сложният механизъм на проследяване на степента на използване, определяне на пропорция на лично ползване и формиране на данъчна основа при различни хипотези, ще се прилага само за активи със значителна стойност.

Сумата е в съответствие с редица примери в нормативната уредба свидетелстващи, че именно това е общественозначимия размер – праг за задължителна регистрация по ЗДДС, задължение за водене на двустранно счетоводно записване от всички предприятия по смисъла на Закона за счетоводството и др.

По ЗКПО, ЗДДФЛ и осигурителното законодателство

С оглед взаимнообвързаността на уредбата по ЗДДС с материалните данъчни закони, предлагаме да бъдат направени съответните изменения и в ЗКПО, ЗДДФЛ и нормативните актове, уреждащи осигуряването (социално и здравно).

С оглед балансирано данъчно облагане за целите на ЗКПО и ЗДДФЛ, най-прагматично и обществено приемливо изглежда да се въведе механизмът на облагане на отчетените разходи за лично ползване с данък върху разходите по ЗКПО (чрез допълване на чл. 204 ЗКПО).

Предложеното ще има следния ефект:

- дружеството ще плати данък, който е еквивалент на корпоративния данък от 10 %, така че личното потребление ще бъде обложено с пряк данък (облагането ще става на ниво дружество). Едновременно с това на основание чл. 206, ал. 1 ЗКПО – разходът за лично ползване ще бъде признат за целите на определянето на данъчния финансов резултат и облагането с корпоративен данък.

- доколкото разходите, включени в чл. 204 ЗКПО и обложени по този ред, не подлежат на облагане като доход на физическите лица, получаващи дохода (лицата осъществяващи личното ползване на стоките/услугите придобити от дружеството), на основание чл. 16, ал. 2 ЗДДФЛ ще се елиминира възможността тези разходи да се облагат и при физическото лице и ще се избегне двойното икономическо облагане.

Ако личното ползване се облага на ниво дружество (по ЗКПО), а не като доход на физическите лица по ЗДДФЛ, изглежда напълно оправдано изключването му от облагане с осигуровки (социални и здравни). За целта предлагаме да има изрична/и законова/и промени, регламентиращи освобождаване от задължение за внасяне на осигуровки за частта на личното ползване.

Описаният модел на облагане с преки данъци изглежда обществено най-приемлив от гледна точка на простота и администриране, като едновременно постига принципната цел за разумно данъчно облагане на личното ползване на фирмени активи при балансиране между интересите на фиска, бизнеса и работниците.